

Franse Kerk kiest voor solidariteit

Met het project Diaconia 2013 willen de Franse bisschoppen de naastenliefde en solidariteit bevorderen. „Wij worden hard getroffen door de crisis. Die raakt de armsten nog het meest. Katholieken hebben zich steeds ingezet voor een rechtvaardiger samenleving. Daarom willen wij de solidariteit versterken. Naastenliefde en solidariteit zijn niet enkel het werk van specialisten. Ze gaan ons allen aan”, zegt woordvoerder Bernard Podvin. Het project loopt drie jaar en krijgt de steun van ruim vijftig katholieke overlegorganen en organisaties. In mei 2013 mondt het uit in een massabijeenkomst in Lourdes.

Anglicanen worden katholiek

De wijding van drie oud-anglicaanse bisschoppen midden januari 2011 tot katholiek priester luidt het begin in van het ordinariaat voor anglicanen die overstappen naar de katholieke Kerk maar wel hun eigen tradities behouden. In de paasweek zal nog eens een vijftigtal anglicaanse priesters naar de katholieke Kerk overstappen. Een gebeurtenis zonder voorgaande, die heel wat controversie uitlokt in de anglicaanse Kerk, in de katholieke Kerk en in oecumenische kringen. Want eigenaardig genoeg wordt dit dossier niet door de Pauselijke raad voor de Eenheid onder de Christenen behandeld, maar door de Congregatie voor de Geloofsleer.

Griekse Kerk wil geen muur

De Griekse katholieke bisschoppen reageren boos op de bekendmaking van de plannen voor de bouw van een 13 kilometer lange muur langs de grens met Turkije. Die moet de toeloop van illegalen naar Griekenland stoppen. „Dit is een muur van scheiding en van verdeeldheid. Het is een illusie om te geloven dat wij met dergelijke maatregelen het probleem van migratie kunnen oplossen”, stelt mgr. Papamanolis. Hij verwijst naar Cyprus en Berlijn, waar muren mensen niet konden tegenhouden. „De geschiedenis is een goede leermeester, maar mensen slagen er niet in er lessen uit te trekken.”

Katholieke Kerk vs voor wet op gezondheidszorg

De Amerikaanse katholieke bisschoppen willen in 2011 blijven focussen op de verdediging van de meest kwetsbaren, in het bijzonder ongeborenen, mensen met een handicap en terminaal zieken en blijven steun vragen voor het gezin. Opmerkelijk is hun hernieuwde oproep voor een algemene gezondheidszorg. Aartsbisschop Timothy Dolan van New York benadrukt: „Elementaire gezondheidszorg is essentieel voor de menselijke waardigheid en een fundamenteel mensenrecht. Ze moet kwalitatief zijn en ook migranten moeten hiertoe toegang hebben.” (IVH)

Niet in een funerarium

Vlaamse bisschoppen staan geen christelijke uitvaart toe in aula's van uitvaartondernemers

- Afscheidsgedeb in crematorium kan nog wel
- Ondernemers bieden wel eens niet-erkende voorgangers aan
- Christelijke uitvaart hoort bij voorkeur in parochie thuis

Erik DE SMET

De voorbije jaren onderging het uitvaartwezen in Vlaanderen grote veranderingen. Uitvaartondernemingen investeren in funeraria met voldoende parkeergelegenheid en meerdere zalen, en bieden rouwende families almaar vaker de gelegenheid om in de eigen aula een afscheidsmoment te organiseren. Daardoor groeiden praktijken waarbij in deze funeraria priesters, diakens of gebedsleiders voorgaan in een christelijke afscheidsdienst, die qua vorm en inhoud sterk lijkt op wat in de kerk gebeurt.

Begin januari publiceerden de Vlaamse bisschoppen nieuwe richtlijnen terzake. Dergelijke funeraria zijn geen door de rooms-katholieke Kerk erkende cultusplaatsen. De bisschoppen kiezen er dan ook duidelijk voor geen voorgangers te mandateren om daar in afscheidsvieringen voor te gaan.

Joris Polfliet (ICLZ): „Aula's zijn privé-initiatieven van ondernemers. We hebben met de parochiekerken onze eigen herkenningsplaatsen. Daar hoort een katholieke uitvaartliturgie thuis. Bovendien ontstaat er soms verwarring omdat mensen van de uitvaartondernemer een volwaardige katholieke uitvaart verwacht-

Crematoria zijn publieke instellingen. Daar mandateren de bisschoppen wel gebedsleiders. © Belga

ten, maar er plots niet-erkende voorgangers opduiken, van Rent a Priest of van scheurkerkjes bijvoorbeeld. Vraag is ook of en hoeveel er wordt betaald, en waar dat geld naartoe gaat.”

De bisschoppen willen op het vlak van uitvaartvieringen de parochies verstevigen. In alle Vlaamse bisdommen wordt op dit moment veel tijd en energie gestoken in een goede uitvaartpastoraal voor de parochies. Lekenmedewerkers worden gevormd om deze zorg mee op te nemen.

„Dat de kerkelijke uitvaartliturgie effectief in een kerkgebouw gebeurt, geeft ook de beste garantie dat de viering geen voorstelling wordt die los staat van de geloofsgemeenschap en van

de bredere pastorale zorg van de kerk voor zieken, stervenden en rouwenden”, zo stellen de bisschoppen in het document.

Sommigen zien het document van de bisschoppen als een gemiste kans om mensen toch nabij te zijn bij een afscheid

Opmerkelijk, in crematoria kunnen priesters of gebedsleiders nog wel officieel een afscheidsdienst houden. Joris Polfliet: „Crematoria zijn publieke instellingen en de bisschoppen mandateerden mensen om er in naam

van de Kerk een afscheidsgedeb te leiden. Deze rituelen moeten we zien als parallel aan de gebeden op het kerkhof, al is de grens dun met een uitgebreide gebedsdienst die de liturgie in de kerk lijkt te vervangen.”

Sommige priesters betreuren de beslissing van de bisschoppen om geen uitvaarten in funeraria meer toe te laten en zien het als een gemiste kans om kleine families of mensen, die niet veel contact hebben met de Kerk, toch nog nabij te zijn op momenten van afscheid.

Joris Polfliet: „Er kunnen pastorale redenen zijn voor een viering in een kleinere openbare kapel, rekening houdend met de familiale situatie. Dat laten wij aan de pastorale wijsheid over.”

Kies je voor goed of kwaad?

Levensbeschouwelijk debat over de wortels van goed en kwaad in Antwerpen

Nicole LEHOUCQ

„Als theoloog en diaken zeg ik dat het goede van God komt. Wij geloven dat het goede de macht van het kwade zal overwinnen”, getuigt Johan Van der Vloet, medeauteur van het magazine *Tussen goed en kwaad*. Als psycholoog interesseert hem de vraag waarom sommigen goed doen en anderen kwaad. Hierover modereert hij op 24 februari een debat met diverse levensbeschouwelijke stemmen.

Zit het antwoord in onze natuur? Voor de Gentse professor Jan Verplaetse wel. Hij beweert dat we bij onze geboorte de mogelijkheid meekregen om ons te hechten of mee te voelen. „Deze mechanismen die de natuur ons meegaf, maken dat we ons eigenbelang kunnen opzijzetten. Wie dat doet, handelt moreel.”

„Je moet een mens ook opvoeden”, nuanceert Luc Braeckmans, filosoof aan de Universi-

Het gedenkteken voor Annick Van Uytsel in Lummen. Hoe kan iemand een gewaardeerd leraar én moordenaar zijn? © Belga

teit Antwerpen en UCSIA. „Onze natuurlijke determinanten zijn een noodzakelijke voorwaarde om tot mens uit te groeien, maar

er is bijkomende vorming nodig. Dé vraag in deze ethische problematiek is of de mens vrij is. Zo ja, dan heeft het zin om over goed en

kwaad te spreken, want dan is er verantwoordelijkheid.”

„Als de oorsprong van moreel handelen te vinden is in de natuur”, vraagt moraaltheoloog Johan de Tavernier van de K.U. Leuven zich af, „kan er dan sprake zijn van vrijheid of is ons gedrag voorgeprogrammeerd in onze genen? En hoe reageert de christelijke ethiek op de opgedane biologische kennis over moreel?” Stof genoeg voor een debat. Naast hogervernoemde professoren neemt ook psychologe Adelheid Rigo van de Vrije Universiteit Brussel daaraan deel.

Debatavond op donderdag 24 februari om 20 uur in het Theologisch & Pastoraal Centrum, Groenenborgerlaan, 149 Wilrijk. Info: 03 326 85 31 of oomspaul@skynet.be. Inkom 7 euro, inbegrepen het magazine *Tussen goed en kwaad*, Halewijn, 2010.